

Krajské kolo Geografickej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
51. ročník, školský rok 2022/2023
Písomný test pre kategóriu F – ZŠ (6. a 7. ročník) a OG (1. a 2. ročník)
 * Monotematikus és elmélet rész – feladatok

Név: .....
 Iskola: ..... Osztály: .....
 Elért pontszám: ..... Ebből a monotematikus részben elért pontszám (*): .....

1. *Az alábbi többirányú rejtvényben keresd meg és húzd át azokat a híres utazókat és felfedezőket, akiket a rejtvény után közölt jellemzők meghatároznak. Az egyes neveket tüntesd fel a megfelelő helyen.

P	I	P	B	N	B
H	S	B	O	E	A
S	C	O	L	L	T
L	O	O	T	E	O
A	T	T	O	K	Ú
W	T	T	A	K	A

- a) Amerikai oceanográfus, aki hírnevét a batiszkáfnak köszönheti. ....
- b) A 18. században elsőként lépte át a déli sarkkört. ....
- c) A mongol kán követe volt. ....
- d) Bebizonyította, hogy az Antarktisz nem gleccser, hanem szárazföld. ....
- e) Kassai (Košice) hegymászó, aki oxigénpalack nélkül megmászta a Mount Everestet. ....
- f) Szlovákiai geográfus és utazó, aki a 20. században az összes világrészt meglátogatta. ....
- g) A 18. században feldolgozta a szlovákiai székhelyek földrajzi, történeti és természeti sajátosságait.
 .....
- h) A ki nem húzott betűk egy középkori utazó nevét adják, aki a 14. században több, mint 100 ezer kilométert utazott.
 Ki ő?

Olvasd el az alábbi állításokat, amelyek a fenti utazóval kapcsolatosak. Az igaz állításokat jelöld ✓, a hamisakat ✗ jellel.

i)	Útjai során Indiába és Kínába is eljutott.
j)	Útjairól részletes térképeket készített.
k)	Bár beutazta a világ jelentős részét, Európába nem jutott el.
l)	Élményeit és emlékeit az <i>Utazás</i> című könyvében olvashatjuk el.

2. *Az utazók és felfedezők jelentős szerepet játszanak a különböző földrajzi megnevezéseknél. Alkoss helyes párokat, a megnevezéseket párosítsd az utazókkal:

A – elnevezte a Csendes-óceánt	1. Kolumbusz
B – az indiánokat indiánoknak nevezte el	2. Amundsen
C – a neve egy világrész elnevezéséből ismert	3. Magellán
D – róla neveztek el egy tengert Antarktisz partjainál	4. Vespucci

A helyes párok: A - ....., B - ....., C - ....., D - .....

3. *Az egyik legrégebbi ókori földrajztudós **Klaudiosz Ptolemaiosz**. Döntsd el, igazak-e az alábbi, róla szóló állítások!

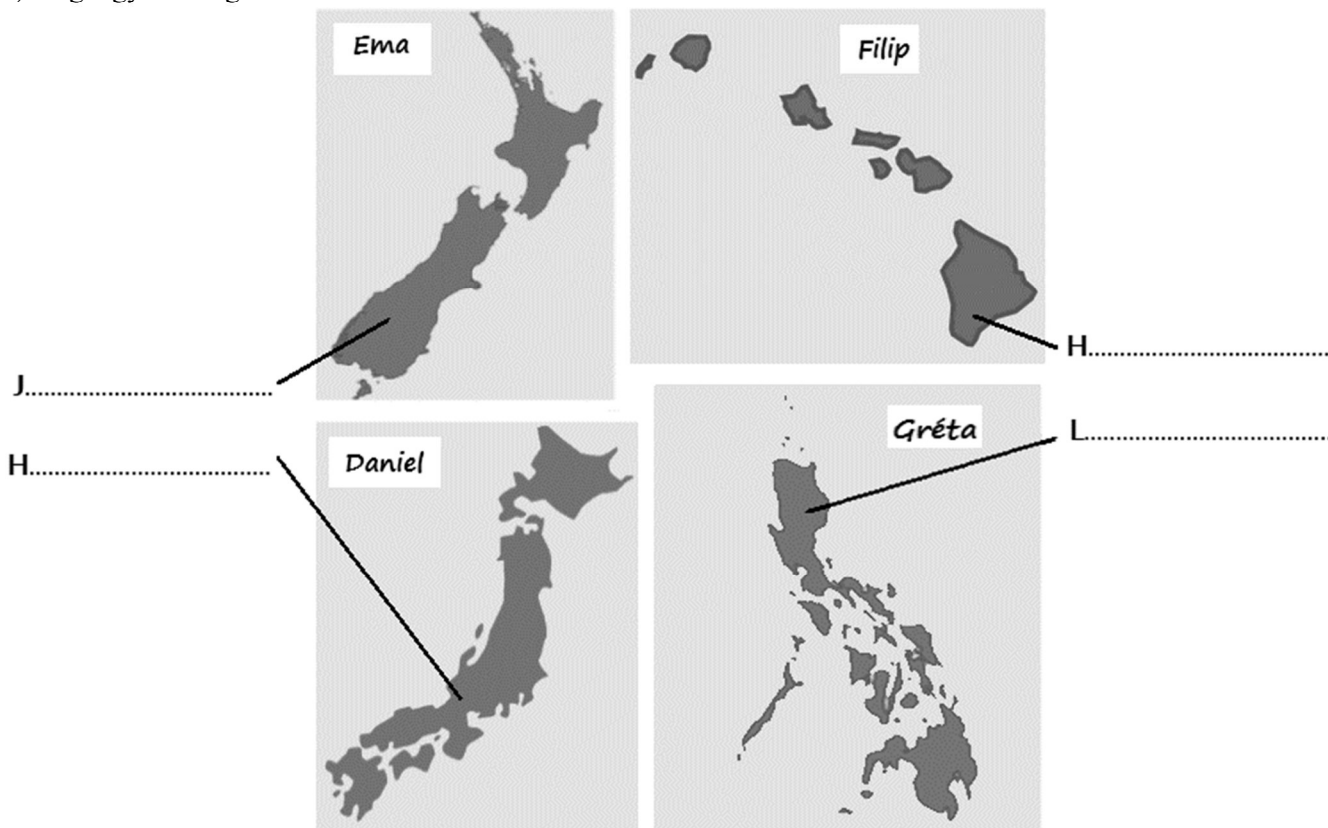
a) Azt hirdette, hogy a világmindenség központja a Föld.	IGEN NEM
b) Véleménye szerint a Föld alakja a teknős páncéljához hasonlítható.	IGEN NEM
c) Több csillagképet is elnevezett, ezeket a megnevezéseket a mai napig használjuk.	IGEN NEM
d) Az általa megalkotott térképábrázolást a mai napig alkalmazzák az atlaszokban.	IGEN NEM

4. Négy tanuló azt a feladatot kapta, hogy a Csendes-óceán kiválasztott szigetcsoportjairól információkat gyűjtsenek, majd készítsenek róluk faliújságot, ahol megnevezik az egyes szigetcsoportok legnagyobb szigetét. A már szinte teljesen elkészült faliújság a lenti ábrán látható. A diákok neve mellé írd le, melyik szigetcsoportot kellett kifürkészniük, majd az egyes térkép-vázlatok mellé pótolod a legnagyobb szigetek megnevezését. Figyelem! A tanulók által készített térképek méretarányai különbözőek.

a) Szigetcsoportok:

Ema – ..... Filip – .....
 Daniel – ..... Gréta – .....

b) Legnagyobb szigetek:

- c) Melyik tanuló keresett információkat az USA enciklopédiájában? .....
- d) Melyik tanuló szigetcsoportja fekszik a déli féltekén? .....
- e) Melyik tanuló olvashatta szigetcsoportjáról, hogy a „*Felkelő Nap országa*”? .....
- f) Melyik tanuló szigetcsoportját borítja trópusi esőerdő? .....
- g) A földrajz órán a tanító néni további információkkal szolgált a Csendes-óceánról. A tanulók jegyzeteket készítettek. Pótold a hiányzó szavakat.

Csendes-óceán – másfajta megnevezése P....., a legnagyobb és a legmélyebb.
 Kiterjedése a Föld felszínének .....-d részét teszi ki.
 A Csendes-óceán szigetei a következő csoportokba sorolhatók:
 Me....., Mi..... és Po..... .

5. Az óra végén a tanulók két feladatot kaptak, mindkettő a Csendes-óceánt érintette. Oldd meg te is a feladatokat!

a) A következő állításokban karikázd be a megfelelő kifejezéseket:

- A Csendes-óceán kiterjedése nagyobb / kisebb / ugyanakkora, mint a Földön található összes szárazföld.
- Az óceán legnagyobb mélysége eléri a 11 / 15 / 22 ezer métert.
- A Csendes-óceánon áthalad az Egyenlítő fele / egyharmada / egynegyede.

b) Minden sorban húzd át azt az egy, Csendes-óceánra vonatkozó kifejezést, ami nem illik a többi közé!

Félszigetek:	Koreai	Alaszkai	Yucatán	Kamcsatka
Ide torkolló folyók:	Amur	Murray	Jangce	Yukon
Tengeráramlások:	Golf	Kuro-shio	Perui	Kelet-ausztráliai
Öblök:	Kaliforniai	Panamai	Biscayai	Nyugat-koreai
Tengerek:	Bering	Korall	Labrador	Kelet-kínai
Mélytengeri árkok:	Mariana	Filippínó	Tonga	Puerto Rico-i
Tengeri kikötők:	Hongkong	Adelaide	Jokohama	Bangkok

6. Oldd meg az alábbi rejtvényt. **[Szlovákul!]** Az egyes sorokba írd be a legismertebb sivatagokat a meghatározások szerint.

				R		
			C			
				B		
		R				
		F				
		L				

Észak-Afrika

Dél-Amerika

Délnyugat-Afrika

Közép-Ázsia

Arab-félsziget

Dél-Afrika

Megfejtés: _ _ _ _ _

Mit jelent a megfejtésben található kifejezés? Karikázd be a helyes választ.

homoksivatag

kősvivatag

arab kifejezés, kősziklát jelöl

7. Döntsd el, igazak-e az alábbi, a légközzel kapcsolatos állítások. Karikázd be az IGAZ vagy a HAMIS lehetőséget!

a) A nyári monszon rendszeres szél, ami az óceán felől a szárazföld felé irányul.	IGAZ	HAMIS
b) A téli monszon nedves szél, sok csapadékkal jár, és veszélyes áradásokat okoz.	IGAZ	HAMIS
c) A monszon kizárólag India éghajlatát befolyásolja.	IGAZ	HAMIS
d) A hurrikánok a Karib-térségben főleg januárban és februárban okoznak károkat.	IGAZ	HAMIS
e) A levegő a hurrikán közepében (szemében) áramlik a leggyorsabban.	IGAZ	HAMIS